

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **I. K. K.**, bývajúceho v B., W. č. X., zastúpeného v dovolacom konaní JUDr. J. S., advokátom v B., A. č. X., proti žalovanej **Slovenskej republike, zastúpenej Krajským úradom v Prešove, o určenie, že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovanou trval aj po 1.8.1991 a iné**, vedenej na Okresnom súde v Bardejove pod sp.zn. 4 C 968/1998, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 2. marca 2007, sp.zn. 3 Co 235/2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Bardejove rozsudkom z 10. marca 2006, č.k. 4 C 968/1998-47 zamietol žalobu, ktorou sa domáhal žalobca určenia, že pracovný pomer medzi ním a žalovanou trval aj po 1.8.1991, trvá doposiaľ a bude trvať až do skutočného nástupu do zamestnania žalobcu u právneho nástupcu po bývalom Okresnom národnom výbore v Bardejove, pričom žalobcovi patrí z tohto titulu práca podľa pracovnej zmluvy alebo jej najviac zodpovedajúca, ako aj všetky pracovnoprávne nároky z tohto právneho vzťahu vyplývajúce. Náhradu trov účastníkom nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovaná nie je pasívne legitimovaná účastníčkou konania, keďže zo žiadneho právneho predpisu nevyplývalo, že na ňu prešli práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov žalobcu.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu rozsudkom z 2. marca 2007 sp.zn. 3 Co 235/2006, neprípustil zmenu žaloby a rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny

v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Náhradu trov odvolacieho konania žalovanému nepriznal. Zmenu žaloby, ktorú na odvolacom pojednávaní žalobca predložil, odvolací súd nepripustil, pretože výsledky dovtedajšieho konania nemohli byť predpokladom pre konanie o takejto zmenenej žalobe. Odvolací súd poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo 6. marca 1996, sp.zn. 16 Co 136/95, kde súd dospel k záveru, že žalobca sa nestal zamestnancom Okresného úradu v Bardejove a výpoveď z pracovného pomeru bola žalobcovi daná v súlade s § 46 ods. 1 písm.b/ Zákonníka práce, platne. Ak sa žalobca nestal zamestnancom okresného úradu, nemohol sa úspešne vo vzťahu k štátu, zastúpenému Krajským úradom v Prešove, domáhať určenia, že pracovnoprávny vzťah trval aj po 1.8.1991 a trvá doposiaľ. Stotožnil sa so správnym záverom súdu prvého stupňa o nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej, pretože Slovenská republika zastúpená krajským úradom, ako štát nie je nositeľom práv a povinností zamestnávateľa vyplývajúcich z pracovnoprávnych vzťahov. Krajský úrad v Prešove ako samostatná rozpočtová právnická osoba nemá oprávnenie zastupovať štát v pracovnoprávnych vzťahoch.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca s poukazom na § 237 písm.f/, g/ O.s.p., ktorý navrhol rozsudok odvolacieho i prvostupňového súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Žalobca namietal, že v konaní na odvolacom súde senát pojednával v zložení troch sudkýň, ktorých priezviská sú uvedené aj v záhlaví rozsudku, no na poslednom pojednávaní boli prítomné dve sudkyne a jeden sudca. Ďalej uviedol, že nepripustením zmeny návrhu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Vytýkal obom nižším súdom nesprávne právne posúdenie veci, ktoré dôvody podrobne rozviedol vo svojom dovolaní.

Žalovaná vo svojom vyjadrení žiadala dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s ohľadom na námietky žalobcu uvedené v dovolaní osobitne zameril na otázku, či konanie nie je postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm.f/, g/ O.s.p.

Pokiaľ žalobca v mimoriadnom opravnom prostriedku tvrdí, že na odvolacom súde vo veci rozhodovali dva rôzne senáty, nakoľko na poslednom odvolacom pojednávaní mal byť

v senáte sudca – muž, tak táto skutočnosť z obsahu spisu nevyplýva (viď zápisnica o pojednávaní zo dňa 2. marca 2007 č.l. 67 spisu).

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. nie je založená už tvrdením dovolateľa o tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z vád uvedených v tomto zákonom ustanovení. Dovolanie je prípustné iba vtedy, ak je rozhodnutie odvolacieho súdu niektorou z vád uvedených v ustanovení § 237 O.s.p. skutočne postihnuté.

K dôvodom dovolania žalobcu, že mu bola nepripustením zmeny návrhu odňatá možnosť konať pred súdom, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. rozumie taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov (viď napr. II ÚS 102/04, 5 Cdo 102/01, 5 Cdo 93/2000).

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

V danej veci k takejto vade konania nedošlo.

Odvolací súd nepripustil zmenu žaloby s poukazom na § 95 ods. 2 O.s.p., nakoľko výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe. Dispozícia účastníka konania, ktorou chce meniť žalobu je obmedzená iba súhlasom súdu. Súd pri úvahe o tom, či bude súhlasiť so zmenou žaloby, môže zvažovať iba to, či výsledky doterajšieho konania (ako celku) môžu byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe. V danom prípade preto súd, keď dospel k záveru, že výsledky doterajšieho konania nemôžu byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe, svojím postupom neodňal účastníkovi

možnosť konať pred súdom, ale rozhodol v súlade s jeho oprávnením vyplývajúcim mu z § 95 ods. 2 O.s.p.

Pokiaľ žalobca v dovolaní namietal, že rozsudky oboch súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.), nesprávne právne posúdenie je síce relevantný dovolací dôvod, sám osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá. I keby tvrdenie dovolateľa bolo opodstatnené (dovolací súd ho z uvedeného aspektu neposudzoval) a dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. Keďže dovolanie žalobcu nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že v tomto konaní jej žiadne trovy nevznikli a ani nepodala návrh na ich priznanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. februára 2008

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :